

Szerkesztőség: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Előfizetési díj: egész évre
helyben 6 korona

Előfizetési díj: egész évre
vidéken 7 korona

Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDÉK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Hirdetési díj per soronként
12 fillér. Nyilttérben egy
sor 20 fillér.

Hirdetések elfogadtnak
minden hirdetési irodában

Előbb: „DELVIDEKI NEMZETOR“

A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

Gondoskodjunk a jövő térről.

Mulnak a napok, hetek, hónapok s már teljes esztendeje ennek a gyötrelmes, testet és lelket emésztő háborúnak, mindig jobban megszilárdul bennünk az a meggyőződés, hogy már nem lehet sokáig tartó ez a háború, véget kell érnie, mert ezt kívánja még az is, aki nem mondja.

De ezt óhajtja minden hadban álló nemzet lakóssága is. Ennek az óhajnak adnak kifejezést most egy-egy kiváló diplomáta, majd a népek és nemzetek szócsöveit, az újságok is. Egy belga miniszter meg határozottan állítja, hogy három hónap alatt a háború véget ér. Az északon tapasztalható előhaladásunk nyomtalanul bizonyít mellettünk.

De akár befejeződik, akár nem, nekünk, itthon töprengő polgári népességnek, kötelességünk gondoskodni minden tekintetben a jövőről, nehogy az esetleges második téli háború készületlenül találjon.

Mert, ha férfaink, katonaköteles polgártársaink a kényszer hatása alatt még mindig a lövőárkokban telelnek, tehát nem lehetvén itthon, nem gondoskodhatnak családjaikról, gyermekeikről, hozzátartozóikról, a mi feladatunk helyettesíteni őket és a mi kötelességünk dolgozni helyettük is; ha pedig a béke áldásos korszaka bekövetkezik és vitézeink haza jönnek, ez olyan későn történik, hogy az őszi időjárás miatt ők a jövő télen már csak fogyasztók lehetnek, de gyűjtő, a szerzésben segédkező kezek semmi esetre sem. A háztartás, élelmezés gondja tehát egészen rájuk hárul, ez a mi kötelességünk.

Természetszerűleg következik ezekből, hogy a téli élelmezés, a napról-napra szükséges élelmi cikkek beszerzése, amelyek halasztást nem szenvedhetnek, amelyeket nyáron és őszi idején kell összegyűjteni, már most különös gondunkat igénylik.

Szerencse, hogy fő táplálékunkról, a kenyérről, a jóságos teremő már gondoskodott. Vitéseinket megmentette minden elemi csapástól és buzánk van elég, úgy, hogy ebben a tekintetben nyugodtak lehetünk egész esztendőn keresztül. A magyar föld megtette a kötelességét, tegyék meg hát azok is kötelességüket, akik ezen a földön élnek. Ezt a fő termést, amely a hivatalos tudósítások szerint kétszer annyi, mint a múlt évben volt, használjuk takarékosan, igazságosan osszuk szét szegény és gazdag között és ne próbáljon belőle senki uszora hasznot kiperéslni. De ezzel összefügg az a gond, hogy legyen ellég munkáskéz a jövő évre megmunkálendő föld és elvetendő mag eszközlésére. Azonban ismerve népünk munkaszeretétét, meg vagyunk győződve, hogy miként a múlt évben, az idén is kellő szorgalommal végzik a szántást, vetést és férfiak helyett férfias munkát végeznek az asszonyok, öregek és azok az ifjak, akik még nem lehetnek a harc mezején.

Ez a fő, nélkülözhetetlen munka nem is a jövő tére vonatkozik, ez a távolabbi jövőbe tekint. A tél a mi viszonyaink között egyéb nehézségeket gördít majd elénk. Az ország állat állománya — tudvalevőleg — még mindig nagyobb részben a katonaság részére van lefoglalva. És ez nem is lehet másképpen. Az élőállatot könnyen le-

het szállítani vagy feldolgozva konzervgyártásra mindennél alkalmasabb s mert akkora hadseregeket kell élelmezni, a husfogyasztás a mi részünkre a legkisebb mennyiségre redukálódik, a mi lesz, az valóban olyan drága portékává válik, hogy szegény ember vagy utól sem éri, vagy csak néha, ünnepnapon engedhet meg magának egy kis kirugást.

Erre való tekintettel történt, hogy kormányhatóságilag már elrendelték a hetenként két napon való husfogyasztás mellőzését s ezt közegészségügyi szempontból nem is lehet eltiltani. A sok hus-étel ártalmas, ezt kiváló orvosok igazolják és bizonyítják azok a munkásosztályhoz tartozók, akik bizony csak ritkán esznek húst, de az egészségüket nem igen cserélnék el a dusan táplálkozó s leginkább husevő urisztály gyermekeivel.

Hozzá kell tehát szoknunk, hogy ezután kevesebb husfélét, de annál több főzelék- és egyéb növényi táplálékot együnk. Ezeknek készitési módja aztán azoknak a jó gazdasszonyoknak a feladata, akik messze földön híresek jó konyhájukról és a sokféle izletes étel előállításáról.

A gazdasszonyoknak, háztartásat vezető nőknek kötelessége tehát az, hogy a nyáron és az őszi folyamán mindenféle főzelék nemből, ami csak tére eltehető, annyit tegyenek el, hogy az ne csak nekik, hanem a most még távollevő, az ellenség ellen harcoló családhoz tartozóknak is elég legyen mindaddig, míg az igazságos Isten segítségével a jövő tavaszkor a most hadakozó kezek is munkás, dolgozó kezekké lehetnek. Köztudomásu, a nők jobban is tudják, hogy mennyiféle ételt lehet a kü-

Németbarátság.

Annyit már egész bizonyosan megállapíthatunk ennek a háborúnak eredményeképpen, hogy a magyar vitézség bejárta az egész világot és annyi véraldozat legelső kamatjaként elkönnyelhetjük azt a körülményt, hogy végre észrevettek bennünket és külön emleget bennünket, nem pedig Ausztriával kapcsolatban.

Akinek alkalma volt a németbirodalmi heti lapokat és irodalmi szemléket figyelemmel kíséreni, az önérettel láthatta, hogy Németországban egész kis irodalom támadt a magyar huszár a magyar honvéd, a magyar népfölkelő legendás bátorsága, önfeláldozó vitézsége, ellenállhatatlan szuronyrohamai körül. És hasztalan agyarkodott a vidéki osztrák sajtó — mert a wieni nem szólt a dologba — a tényeket megcáfolni nem volt képes, mert azokat akkorra már lángbetűkkel jegyezte fel a történelem.

Ezt a magyar vitézséget nem szorosan a magyar anyanyelvű, hanem a magyarországi csapatokra kell érteni, mert hisz a magyar honvéd egyformán vitéz, legyen az anyanyelve magyar, román, sváb, horvát, vagy tót. A kiválóság szinte kapcsolatos a magyar vezényszóval és a vitézkötéses csukaszürke ruhával.

Gy... s főhadnagytól hallottam az alábbi

történeteket, aki a nagyszabeni 23 as honvédekkel küzdött a kárpáti nagy harcokban.

Amikor a németek megérkeztek a kárpáti frontra, az első pillanatban nem voltak a legszimpatikusabbak. Nem tudtuk megemészteni a túltengő német önérettet, amely, ha nyíltan nem is mutatta, de éreztette, hogy felsőbb lénynek tartja magát, mint mi és a hatalmas természetű németek, akiknek magasságát csak növelte a villámhárító csucban végződő sisak, szinte olympusi magasságból tekintettek le a csukaszürke forma ruhára.

Nem mondom, hogy nem boszantott bennünket eleinte a dolog, különösen mikor ilyen kijelentéseket hallottunk:]

— No most már biztosak lehetnek, hogy két hét múlva Lembergen isszuk meg a kávénkát.

Hiszen vitézségben, harci kézségben nem volt hiány a németeknél sem. Ugy a tiszték, mint a legénység soraiban nagyon sürűen volt látható a vaskereszt, ami különös büszkeséggel töltötte el annak viselőjét. Nem is volt hiány a csipkelődésben.

— Mond csak Kamerád — szólt az egyik német tiszt, honnét van az, hogy nálatok oly ritka a kitüntetés. Nézz végig rajtunk, alig látsz tisztet, akinek mellén ott ne lenne a vaskereszt.

— Onnét van az — szól jó debreceni németiséggel a honvédtiszt, — hogy mi rendesen a legnagyobb kitüntetést szoktuk kapni.

— No és?... azt nem lehet viselni?

— Sőt... aki megkapja az le se teszi többet, csak ritkán veszi észre a felületes szemlélő...

— És mi az a kitüntetés...?

— Az csak egy egészen egyszerű — fakeszt...

A német kapitány jól megnézett és az elismerés jeléül csákójához emelte kezét. Ebből az elismerésből az offenziva megkezdése után bőven kijutott a honvédeknek ugyannyira, hogy később már valóságos szokássá vált a németek között, hogy mikor honvédről, zsinvros ruhájú magyar katonáról van szó, rendesen ily megjegyzés következett:

— Ah, die Honveds — aller achtung... — és tisztelgésre emelték a kezeiket.

Az én német kapitányom pedig feltűnően kereste a társaságunkat. Ha szünetelt a harc, a tartaléknál termett és elbeszélgetett velünk.

Az Ostrýj magaslat véres harcánál én a zászlóalj tartalék parancsnoka voltam. Kemény véres csaták voltak ezek, mert az oroszok rendkívül megerősített pozícióban voltak és ma kacs elszántsággal védelmezték a nagyon me-

lőnböző tápszert nyújtó kerti veteményekből készíteni. A növényi konzervgyártás igazi mesterei a gazdaszanyok és most alkalmuk van arra, hogy ebben való találékonyaságukat, ügyességüket kimutassák. És ha ezt megteszik, akkor nemcsak családjuk iránt való kötelességüknek tettek eleget, hanem hazafias, közgazdasági szempontból is hasznos szolgálatot végeztek. Akkor nem-hogy kiéheztetnénk ellenségeink, hanem nyugodtan, megelégedetten várhatjuk a ránk következő, a békét hozó esztendő.

Tegye meg tehát mindenki a maga kötelességét.

Hadi zászlószög.

In Memoriam 1914—1915.

Az a titáni küzdelem, melyet Ausztria Magyarország, hűséges és nagy szövetségesével, Németországgal karöltve egy esztendeje a félvilággal folytat, annyi bábert font már a diadalmas szövetséges fegyverekre, hogy az már ma is méltán bámulatba ejti e világháboruban érdekelt és nem érdekelt népeket egyaránt. S ha majd fölkel a történelem napja a megvilágítja mindazt, amit ma szorongó ellentelünk keserű és irigy hallgatással a homályba iparkodnak temetni, soha dicsteljesebb napokat még nem fűzött Clío a világtörténelemben.

S amikor kérdezzük, hogy mi az oka annak, hogy zászlóinkat győzelemről-győzelemre viszik hatonáink, erre csak két feleletünk lehet. Az egyik az, hogy hadseregünk minden egyes tagja, a legelső vezetőtől a legutolsó katonáig tudja, hogy igazságos ügyért fogott fegyvert. Ez a tudat fokozza lelki és testi erejét, ez acélozza meg a kardját s emiatt sepri el maga előtt, a részben haszonlesésből, részben öntudat nélkül harcba vitt ellenfeleinek százezreit és millióit. De van még egy másik tudatos érzése, amely nem értékelendő kevesebbire amannál. Tudja, hogy mi-alatt hős katonáink a harcok vértáztatta földjén száguldottak diadalról diadalra, itthon az apák és testvérek, a nemzet egész fegyvertelen zöme, szintén diadalmasan megvívta csatáját. Megvívta a keze munkájával, takarékosága gyümölcseivel és mit elsősorban kellene említeni, lángoló

redék, de az egész hegyrendszert domináló csúcsot. A balszárnyon velünk összeköttetésben az én német kapitányom zászlóaljja állt, amelynek legénysége nagyjából ujoncokból állt. A németek az Ostryj egy nyilványán ásták be magukat.

A harc az egész vonalon rendkívüli heveséggel folyt, de az oroszok a legnagyobb erővel és a legelkeseredetebben erre a balszárnyra vetették magukat. Hatsoros rajvonallal irtóztató tüzeléssel támadtak, úgy hogy az él. kapitányom zászlóaljja már-már ingadozni kezdett. A zászlóalj nagy része először volt tüzben, így nem csodálható, ha az idegek megrázkódtak az öldöklő golyók eme pokoli záporban.

Amikor észrevettem, hogy itt a legközelebbi percekben baj lesz, századomat saját felelősségemre rajvonallal fejlődtettem és a magaslat oltalma alatt felkuszunk hason csúszva a német lövészárókig.

Amint felérek, közvetlen az én német kapitányom mellé kerülök. Ez meglát... a szemében megcsillan az öröm lángja és messze-halló hangon elkiáltja magát:

— Kinder! Die Hoveds sind da! (Fiaim! A honvédek vannak itt!)

hazaszeretetének áldozatkészségével. Tudja, hogy bármily veszedelem érje őt a harcmezőn, az itthonmaradottak nem feledkeznek meg gondoskodni róla s hozzátartozóiról.

Künn a harcmezőn a nemzet kardja, itthon pedig szíve győzhetetlen erővel sugározza be Szent István koronáját. Helyesen mondotta Magyarország miniszterelnöke egyik beszédében, hogy: „vajon ennek a nemzetnek minden fia, ennek az országnak minden polgára, nem mutatja-e az áldozatkészség, a jótékonyosság folytonos példáiban, hogy a háborúnak abban az irányban is meg van a maga buzdító, felemelő hatása, hogy a jótékonyosság, a szeretet jóltevő nemtője áldásosabban működik most, mint a béke mindennapi foglalkozásai között?”

Valóban a háboru megérteti az emberrel, hogy nem állhat minden egyes egyén ugyanazon a helyen, de bárhol áll is, szolgálhat és kell is szolgálnia a közös cél elérésére.

Ennek tudatában fordulunk újból a hazafias magyar társadalomhoz, hogy a jótékonyosság gyakorlásának egy újabb forrását nyissuk meg számára.

Egy művészi kivitelű, bronzból készült Hadi Zászlószöveget hozunk forgalomba, amely díszes tokkal együtt darabonként 15 koronába kerül.

Azok a néma zászlók, melyek nem harcok lobognak, hanem itthon maradvá szimbolizálják az egyes erkölcsi testületeket, egyleteket, társulatokat, jogi személyeket stb., nem lehetnek el anélkül, hogy egy egységes jelvényvel a most folyamatban levő nagy korszak emlékét meg ne örökössék.

Nem maradhat el e jelzés az egyházi zászlókról sem, amelyek a mennyi dicsőséget hirdetik. — hirdessék egyúttal vitéz hadseregeink földi dicsőségét is.

Hirdessék az igaz ügy diadalát, melyért küzdünk, díszeljen ott e szög minden zászlón, az igazság győzelmének emlékére, megörökítésére annak hogy Magyarország fennmaradásáért és egy újabb, dicsteljesebb s talán boldogabb ezredév megalapozásáért folyik a küzdelem: In Memoriam 1914—1915. — mint e Hadi Zászlószög jelgője mondja.

De nem fogják elmulasztani e jóté-

Az én fiaim beugrálnak a lövészárókba és nyugodt jól célzott, hígadt tüzelést kezdenek. A német legénység pánikjának vége, az én hős bakám nyugodtsága átragad rájuk, hatáson tüzelést kezdtek... és az orosz támadás összeroppan teljesen.

Négyszáz orosz maradt halva a lövészárók előtt és mennyi sebesült? Az én veszteségem mindössze egy ember volt, egy tizedes, az is azért, mert már nem bírt a harci lázzal és kidugta fejét a lövészárókból.

Az én kapitányom forrón szorongatta a kezemet az útközet után és egyre hajtogatta:

Nem — édes Kamerad — ne adja az Isten, hogy te a ti legnagyobb kitüntéseket kapd meg majd gondoskodok valami kisebbről.

Igy kaptam meg a hadiékítményes katonai érdemkeresztet.

Még ezen nap estéjén hozták meg a parancsot, hogy hajnalban 3 órakor századommal az Ostryj magaslat egy pontjára menjek, ahonnan a már ott levő német zászlóaljjal rohamot intézünk az orosz hadállás ellen. Mi az adett időben utnak indultunk s koromsötétség-

konysági vállalkozásunk támogatását bizonyára hatóságok, vármegyék, városok, községek iskolák és közintézetek stb. sem, melyek mindegyikének van legalább egy-egy zászlaja, melyott lobog megfelelő helyén már most is, amikor megjön a mesze harcterekről a dicső diadalnak híre és kigyuladnak az örömtűzek a legkisebb kunyhótól a királyi palotáig.

Sőt hogy azok se szoruljanak le a jótékonyosság ez újabb teréről, kik zászlókkal nem rendelkeznek (asztaltársaságok, bankok, pénzintézetek, magánosok stb.), gondoskodott az Országos Hadsegélyző Bizottság arról is, hogy a Hadi Zászlószög passe-partout-ba, vagy márványba illesztve, a falon mint dísz tárgy, esetleg elnöki asztalon, mint levélnyomó, külön megrendelésekre szintén forgalomba hozathassék.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság Jelvényosztálya nem fog ismerni fáradságot, hogy a hazafias közönség szívéhez és a társadalom minden rejtékéhez hozzáférközzék, — meg vagyunk róla győződve, hogy viszont az itthonmaradottak lelkes és áldozatkész serege hű marad önmagához s nem zárja el némes szívét e vállalkozásunk előtt, főleg akkor, mi tön ez alkalommal egyesületekhez és más alakulatokhoz fordulunk, amelyeknek a hozandó áldozat bizonyára könnyebb, mint az eddig már amugyis erősen igénybe vett magánzemélyeknek.

Legyen szabad még azt a kérelmet is intéznünk az összes egyesületekhez és társulatokhoz, hogy a Hadi Zászlószöveget, a mai nagy idők emlékére és mindenkinek épülésére egy hazafias ünnepély keretében zászlójukba beleilleszteti s az ünnepély napjáról osztályunkat értesíteni kegyeskedjenek.

Vitéz katonáink megérdemlik, sőt elvárhatják tőlünk, hogy a bennük élő erkölcsi erőket ezzel is fokozzuk, mert mint gróf Andrássy Gyula mondotta: «a világháború erkölcsi tényezők fogják eldönteni, és az fog győzni, aki ügyének igazságában és győzelmében esőbben és tovább tud hinni aki erősebben tud akarni, és többet tud szenvedni».

Es minthogy a magyar szív eddig sem mutatkozott kevesebbnek a magyar karnál, s minthogy e viharból Szent István koro-

ben és ovatosán haladunk előre. Szemeimet erőltetve figyeltem előre, nehogy kelepcébe jusunk végre meglátunk egy hosszú, sötét vonalat. Ezek hát a németek gondoltunk.

Ovatosságból mégis egy járót küldök előre. Amint ezek a vonal közelébe érnek, pokoli tüzelés támad, az őrzárattól mindössze két ember ér vissza és kiáltja:

— A muszkák vannak ott...!

— Feküdj! — kiáltom én s a következő pillanatban hason csuszunk hátra, hogy fedezéket találjunk az oroszok heves tüzelése ellen.

— De hát hol vannak a németek, hisz már régen itt kellene lenniük?

Egyszere csak a hátunk mögött hallatszanak szórványos lövések.

— Pik... pak... pik... pak...

— Hát ez mi az istencsodája? Saját csapataink lönek ránk?

Torkom szakadtából ordítani kezdtem: — Nicht schiessen, eigene Truppe! (Ne löjjetek, saját csapat!)

Ez a kiáltás ugyan mindig gyanút keltett, mert az oroszok ezt a fogást gyakran használták, hogy hol magyarul, hol németül kiabáltak a roham előtt, hogy lövés nélkül érjenek az

nájának tündöklő sugárzásban kell kikerülnie, minden kövön csillogjon ott nemzeti érvényesülésünk és haladásunk fénye, vérünkkel tegyük pirosabbá rubintjait, a jótékonyág nemes tüzevel pedig tegyük ragyogóbbá aranyát.

Eme biztos tudatban bocsájtjuk ki felhívásunkat, csatoljuk ahhoz a megrendelési lapokat és kérjük a nagyközönséget, hogy ügyünket eddigi meleg szeretetével és áldozatkészségével felkarolni kegyeskedjék.

Dr. Hoványi Géza,
országgy. képviselő. oszt. vezető.

NAPIHIREK

Öfelsége születésnapja. Csak néhány nap választ mar a nagy naptól, mely jó, öreg uralkodónk 85. születés napja. Az augusztus 18. valóságban szívbe nőt atattalóknak s mint egy ünnepként ülik meg e napot. Ünnepi tisztiszteletre hívnak a templom harangjai, ünneplőbe öltözten töltik meg ezeket a hívők és ájtatos ajakkal fohászokdnak az Égek mindenható Urához, a Magyarok Istenéhez. Az idén különös pompával ülik meg a magyarok ezt a nagy napot. Diszes illumináció ünnepi isteni tisztelet az összes felekezetek templomaiban. — A Vörös Kereszt Egylet Hadikórházában a beteg vitézekkel is megüli e nagy napot. Ünnepi uszonát ad Ezért felkéri a dohányosokat adjanak szivart, cigaretákat a hazáért küzdőknek.

Halálozások. Kedden temették Kuhn Károly a Zoffmann-féle sörgyár kádár mesterét, ki 42 életévében hunyt el. Ugyanaznap kísérték örök nyugvó helyére Darabos Amáliát, Darabos Lajos a Polgári Takarékpénztár szolgájanak ne-jét Nyugodjanak békében!

Hazi tolvaj. Szombaton Rottler Ferenc helyb. hentesétől eddig ismeretlen tetesek megtakarított 992 kor. összegben ellopták. A rendőrség keresi az enyveskezűt.

Hőseink. Öfelsége bátor magatartásáért az ellenséggel szemben Bernácsy Kornel háziez-redünk parancsnokának a hadiékítményes Lipót rend tiszti keresztjét; Finke Mihály tüzértő-hadnagynak és Neubeller főhadnagynak a Sigmund Laudist adományozta.

Jótékonycélú gyűjtés. A verseczi 7. honvéd pótzászlóalj parancsnoksága a Mária Valéria főhercegnő Öfelségének védnöksége alatt álló Budapest-Budafoki »Erzsébet-Othón« egyesület javára a polgárság és katonaság körében gyűjtést rendezett, a mely az alábbi kitüntetett eredménnyel végződött. Mihajlov Gáborné urnő gyűjtő iven szereplő adakozók nevei e lap folyó évi 30. számában már közöltettek. Adakoztak továbbá: Banskági malomipar r. t. - Versecz 30 kor. Landwirtschaftl. Verein, Scherter Em., Frisch Hugó, Herceg Ferenc 20—20 kor. Florián és Társa 15 kor. Nónay Ottó, Frisch Hugó, Grünwald J., Cohn Dávid 10—10 kor.

ellenséges csapat közelébe. Bizony a lövöldözők az én németjeim voltak, akik beszüntették ugyan a tüzelést, de azért óvatosan, szuronyt szegezve jöttek felénk. Amint felismertek bennünket, hozzánk szaladtak. Az én honvédeimet ölelték, csókolták és úgy kértek bocsánatot, hogy reánk lőttek. Téves parancs folytán késsek meg és innét eredt a lövöldözés is.

A legénység összekapaskodott. Meghar-santak a kürtök. A mi kürtösünk fujta a német rohamjelet, a németeké a miénket.

— Rájtá, rájtá, rájtá! — harsogták a németek

— Hurrá, hurrá, hurrá! — bömbölték az én bakám.

Fülsiketítő gyorstüz, sikoltás, hörgés, jajgatás szuronycsattogás... és két perc múlva az orosz állásban hangzott a lelkes kiáltás:

— Elljen die Honvéds!
— Hoch die Deutschen!
— Szetrea-zke cara nostra!

Csak a hangok nem voltak annyira erősek, mert a katonák — sajnos — sokkal kevesebbek voltak, mint két percel előbb.

B. Szabó István.

Rezucha Irma, Langer és Lenhardt, Aurel Boiger, Hauser Károly, Seitz Anna, Rückert Irma, Özv. Ostheimer, Hammer M., Zachari Mária, Rückert József, Schweinitzer Mór (Fehértelep), Langer és Lenhardt, Szávits Gedeon, Kalász Mihály 5—5 kor. Müller Elis 6 kor. Mészáros László, Mihajlov L., Geringer Mária, Held Rezső, Thier Vilmos 4—4 kor. Ifj. Schág Antal, Schicker Gyula, Schwarz Gyula, Schwarz N., Schenk Ferenc, Mihajlovits Fáni, Theisz Béla (Oravicza), 3—3 kor. Schiller Antal, Zürcher Irma, Altmann János, Gergecs Alex., Wassermann Hugó, Geringer Steli, özv. Rittchen Teréz, Ostheimer Mariska, Fengler János, Zoffmann Sándor, Schmidt Márton, Breinich Emmi, Mark J., Pintér Lajosné, Kempf Fany, Kempf Mária, Seemayer Anna, Seitz Richard (Oravicza), Vancsek Ferenc, Benő László, Schlan-ger Ede, Spitzer Izidor 2—2 kor Seemayer K., Albach Ferencné, Mark J. Seemayer F., Scheib M., Dreszl József, Seemayer Elis, Breinich M., Thier Johanna, Kempf István, Seemayer Károly, Kocsis Pál, Popovits János, Benkes József, Weipert Bálint 1—1 kor. A gyűjtés összered-ménye 3450 korona. Ezen összeghez a katonaság (tisztikar, legénység és azok családjai) 2548 koronával, a polgárság pedig 902 koronával járult hozzá. A gyűjtött összeg az »Erzsébet-Othón« egyesület vezetőségének postabelfize-tési lap útján megküldetett. Fogadják a nemes-lelkű adományozók, továbbá Mihajlov Gáborné, Vaszits Mihajlovné, Rückert Irma, Seitz Irma urhölgyek, a gazdasági egyesület, a Banskági malomipar részvénytársaság mint fardhatatlan gyűjtők az emberszeretet nevében a 7. pótzászlóalj parancsnokság hálás köszönetét. A pót-zászlóalj parancsnokság kéri ezen az uton a még künn levő gyűjtőik sűrűs beküldését.

11159—1915 szám.

Hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi minister 57825/915 számú rendelete alapján figyelmeztetnek mind-azon tengeri készlet tulajdonosok, a kiknél ten-geri requiráltatott, hogy a zar alá helyezett mennyiséget, az újabb felhívás napján annál is inkább szállítsák le, mert a le nem szállított készletek a készlettulajdonosok költségére, eset-leg közérővel, sőt ha ez szükségesnek mutat-koznék karhatalom alkalmazásával is mulhatla-nul el fognak szállíttatni és azon felül a kész-lettulajdonosokkal szemben a kihágási eljárás is megfog indíttatni.

Versecz, 1915 évi augusztus hó 6.

Dr. Rezucha kir. tan. polgármester

A m. kir. ministeriumnak 2812/915 M. E. számú rendelete a buzáért, rozserért, kétszeresért, árpáért és zabért követelhető legmagasabb árak megállapításáról szóló 2077/1915 M. E. számú rendelkeznek a haditermény részvénytársaság és bizományosai által kötött ügyletekre vonatkozó módosítása tárgyában.

A m. kir. ministerium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törve-nyes rendelkezések alapján a buzáért, rozserért, kétszeresért, árpáért és zabért követelhető leg-magasabb árak megállapításáról 1915 évi június hó 23 napján 2077/1915 M. E. sz. a. kiadott rendeletét (Budapesti Közlönynek 1915 június hó 24-en megjelent 145 számát) s következőké-p módosítja:

1. §.

A 2077/915 M. E. sz. rendelet kiegészítő részét alkotó jegyzékben megállapított legma-gasabb árak akép módosulnak, hogy

1. buzáért:

augusztus hó 10-ig bezárólag a fent em-lített jegyzék második oszlopában,
augusztus hó 11—21-ig bezárólag a fent említett jegyzék harmadik oszlopában,
augusztus hó 22—31-ig bezárólag a fent említett jegyzék negyedik oszlopában,
szeptember hó 1 utáni időben a fent em-lített jegyzék ötödik oszlopában megállapított legmagasabb árat kell fizetni.

2. rozserért:

augusztus hó 10-ig bezárólag a fent em-lített jegyzék második oszlopában,
augusztus hó 10-ike utáni időben pedig a fent említett jegyzék harmadik oszlopában jel-zett legmagasabb árat kell fizetni.

Ugyanezen árak irányadók a Haditermény

részvénytársaság valamint megbizottai és bizo-mányosai által kötött ügyletek tekintetében a kétszeresért a jegyzék szerint követelhető leg-magasabb árak kiszámítására nézve.

2. §.

A haditermény részvénytársaság valamint megbizottai és bizományosai által kötött ügyle-tek tekintetében a fentebb idézett rendelet kie-gészítő részét képező jegyzékben megállapított legmagasabb árak az első szakasz határozma-nyain tulmenőleg odamódosulnak, hogy július 31 ig bezárólag terjedő szállítási időben ugy buzáért, mint rozserért az 1 § ban említett jegy-zék első oszlopában megállapított legmagasabb árat kell fizetni a jelen rendelettel megállapi-tott legmagasabb árak az e rendelet életbelépte előtt kötött ügyletekre is irányadók és pedig akkor is ha a teljesítés már e rendelet életbe-lépte előtt megtörtént.

A 2077/915 M. E. sz. rendelet rendelkezései egyebekben érintetlenül maradnak.

3. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Budapest 1915 évi július hó 27.

Gróf Tisza István, s. k.
m. kir. miniszterelnök.

Versecz thjf. város tanácsától.

10734 tan. 1915 szám.

Árlejtési hirdetmény.

A Versecz thjf. város törvényhatósági köz-utjaira az 1915 évben szükséges kavics fed-anyagnak 25000 korona és a belterületi köz-utakra 13000 korona értékben való szállítására nézve a 1. évi augusztus hó 24-én d. e. 10 órára nyilvános zárt írásbeli versenytárgyalást hirdeték.

A szállítási feltételek és kavics felosztási kimutatás a városi mérnöki hivatalban bete-kintíftetők és lemásolhatók ahivatalos órák alatt. Versecz, 1915 évi augusztus hó 8-án.

Dr. Rezucha kir. tan. polgármester.

1522—1915 szám.

Arverési hirdetmény.

Izbiste község 4 drb. kislejtezett tenyész kanját 1. évi augusztus 22-én délelőtt 11 óra-kor Izbiste község házában tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek elfogja adni.

Izbiste, 1915. augusztus hó 12-én.

A közs. előljároság.

Szülők figyelmébe!

A Gerő-féle nyilvánossági joggal felruhá-zott tan- és nevelőintézetében Verseczen, a jö-vő 1915/1916 tanévre főlvetetnek tanulók, kik az elemi népiskolát látogatni óhajtják. A tani-tást folyó évi szeptember hó 1-én kezdem meg.

Gerő Vilmos

iskola tulajdonos.

— Petőfi utca 29. —

ad 10913—1915 szám.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy a városi tanács mai napon tartott ülésében a m. kir. ministerium-nak 2707/915 M. E. számú rendeletével meg-állapított lisztárakat kicsinyben való eladás ese-tén 1915 évi augusztus hó 16-tól kezdődő ha-tálylyal a következően állapította meg:

1) finom tésztaliszt és dara kg-monként 84 fill azaz: nyolcvannégy fillérrel.

2. főzöliszt kg-monként 66 fill, azaz : hatvanhat fillérrel.

3. kenyérliszt kg-monként 48 fill. azaz - negyvennyolc fillérrel.

4. rozsliszt kg-monként 48 fill. azaz : negyvennyolc fillérrel.

5. korpá kg-monként 24 fill. azaz: hu-zonnégy fillérrel.

Erről Versecz város közönsége értesítettik azon figyetmeztetéssel, hogy az, aki a fent meg-állapított áránál magasabb árat követel vagy ígér kihágást követ el és az 1914 évi L. t.-c. 9 §-a értelmében két hónapig terjedhető elzá-rással és 600 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel bntetendő.

Versecz thjf. város tanácsának 1915 évi augusztus hó 9-én tartott üléséből.

Dr. REZUCHA kir. tan. polgármester

Ösztöndíj-pályázat.

Versecz thjf. város községi iskolaszéke az 1915/16. tanév kezdetével a 2500 kor. értékű »Erzsébet királyné alapítványa« két évi 5%-os kamataira, vagyis 250 K szóval Kettőszázötven K és minden további tanévre 125 K azaz Egy-százhuszonöt koronát tevő összegre, mint Erzsébet Királyné ösztöndíjra pályázatot hirdet.

Ezen ösztöndíjra egy versecci illetőségű szegényebb sorsú, a helybeli községi polgári leányiskolát legalább jó eredményekkel végzett oly leány növendék tarthat igényt, ki magát bizonyos életpályára előkészítendő, más magasabb iskolát avagy szaktanfolyamot óhajt végezni.

A folyamodványok a következőkkel szerezendők fel:

1. A kérelmező keresztlevelével illetőleg születési bizonyítványával.

2. A kérelmező 1914/15. tanévi bizonyítványával, melyből kitűnjik, hogy a versecci polgári leányiskola IV. osztályát legalább jó eredménnyel végezte.

3. A tanuló vagyoni állapotát és családi viszonyait feltűntető és hatóságilag igazolt szegénységi bizonyítványával.

4. Megemlítenő a folyamodványban azon magasabb iskola vagy szaktanfolyam, melyet látogatni óhajt.

Az így felszerelt kérvények Nagyságos Dr. Rezucha István, kir. tanácsos, versecci községi iskolaszéki elnök úrhoz legkésőbb folyó évi augusztus hó 22-éig nyújtandók be.

Az ezen ösztöndíjban részesített leány növendék köteles mindégyle iskolai év végén, míg a kiképzetése tart, ugyancsak a versecci községi iskolaszék előtt igazolni, hogy azon feltételek, melyek őt ezen ösztöndíj elnyerésére képesítették még mindig fennfornak, mivel ellenkező esetben ezen ösztöndíjra új pályázat útján újabb adományozásnak leszen helye.

Verseccen, 1915 évi augusztus hó 10-én.

Elter Károly

iskolaszéki jegyző

Dr. Rezucha István

kir. tanácsos, polgármester,
iskolaszéki elnök.

10913—1915 szám.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyministerium 26840/915 számú körrendelete alapján mindazok, akik az 1915 évi augusztus hó 16-ig terjedő időben a város által beszerzendő lisztmennyiségből szükségletüket fedezni óhajtják, egyenként összeírandók lévén, a városi tanács ezennel közhírré teszi, hogy azok, akik évi szükségletüket máshol be nem szerzhették, kötelesek az alant megállapított határnapokon szükségletüket a város háza nagy üléstermében működő bizottságnál annál is inkább bejelenteni, mert a bejelentést elmulasztók lisztiszolgáltatásuk iránti igényüket nem fogják érvényesíthetni. Egyben figyelmezteti a városi tanács Versecc városi közönséget, hogy a bejelentett mennyiség átvétele és árának kiegyenlítésére a bejelentő kötelezettséget vállal:

1. 1915 évi augusztus hó 16-án az 1-1000 házárszámú lakosok.

2. 1915 évi augusztus hó 17-én az 1001-2000 házárszámú lakosok.

3. 1915 évi augusztus hó 18-án a 2001-3000 házárszámú lakosok.

4. 1915 évi augusztus hó 19-én a 3001-4000 házárszámú lakosok.

5. 1915 évi augusztus hó 21-én a 4001-től feljebb.

Versecc thjf. város tanácsának 1915 évi augusztus hó 9-én tartott üléséből.

Dr. Rezucha kir. tan. polgármester.

10500/H. M. eln. 18.—1915 szám.

Bevonulási hirdetmény.

A népfelkelésre kötelezetteknek az 1886 évi XX. t. c. alapján történt általános behívása folytán az 1876. és 1877. évben, valamint az 1878. évtől 1890 évig bezárólag született, továbbá az 1892., 1893. és 1894. évben született népfelkelésre kötelezettek — nemkülönböztetve a népfelkelésről vagy a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján kirendelt (igénybevett), de ezen szolgálatból időközben elbocsátott egy-

nek (munkások, kocsisok, hajcsárok, stb.), ha a megtartott népfelkelési bemutató szemlén, utó-bemutató szemlén, illetőleg pótszemlén a népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találattak

1915. évi augusztus 16-án

— a mennyiben névszerint felmentve nincsenek — a népfelkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvéd kiegészítő illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfelkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

Mindazon az egyének, kik önkéntes belépés folytán a honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egyévi önkéntesek is) már beoroztattak, tekintet nélkül arra, hogy mely születési évfolyamba tartoznak, tényleges szolgálatra 1915 évi augusztus 16-án bevonulni kötelesek.

Az 1878—1890. évi és 1892—1894. évi születésű azon hivatasos gépezetekre és futókra, kik saját kérelmükre az illetékes kiegészítő parancsnokság által 1915 évi szeptember 15-ig már elszabadítottak, ezen bevonulási hirdetmény nem vonatkozik, az 1876. és 1877. évi születésű azon hivatasos gépezetekre és futókra tényleges szolgálatra pedig, kik a mezőgazdasági (arató, cséplő, kaszáló stb.) gőz vagy motorgépeknél alkalmazva vannak, beigazolt alkalmaztatásuk esetében saját kérelmükre az illetékes kiegészítő parancsnokság által 1915 évi szeptember 15-ig elhalasztatik.

A bevonulók bevonulásuk alkalmával lehetőleg erős lábbelit, evészközt, evészsét, prolekos kiegészítőket és 2 napi élelmet hozzanak magukkal.

Ezen felszerelési tárgyak, a mennyiben a katonai szolgálatban használhatóknak minősítettnek, értékük szerint megfognak téríteni.

A bevonulás alkalmával a népfelkelési igazolványi lap birtokosa a vasutakon harmadik (gőzhajón második) osztályon ingyen utazik; ez a népfelkelési igazolványi lap azonban a vasúti, gőzhajó-állomáson jóval a vonat vagy hajó elindulása előtt az állomás jegypénztáránál lebélyegzendő.

Azon behívott népfelkelésre kötelezett, a ki a kitűzött határidőre és helyre be nem vonul, karhatalommal vezetettik elő s a katonai behívás iránt tanusított engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. t. c. 4. §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetetik.

A m. kir. honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe önként belépni óhajtó népfelkelésre kötelezett a törvényes korlátok között a csapattestét maga választja, a tényleges szolgálatra történt bevonulása után azonban csak azon csapattesthez kérheti felvételt, a hová mint népfelkelésre kötelezett beosztását nyerte.

A hadiszolgáltatásokról szóló 1912. évi LXVIII. t. c. alapján annak idején kirendelt vagy ezután kirendelendő azok a 18—50 éves népfelkelésre kötelezettek, kik a fegyveres erő kötelekében teljesítenek személyes szolgálatot, illetőleg a közönség munkásokhoz tartoznak, az 1886. évi XX. t. c. alapján behívottak tekintetnek.

Kelt 1915. évi július havában.

(162 sz. Budapesti Közlöny 1915 július 15.)

A m. kir. ministeriumnak 2468/915 M. E. sz. rendelete az 1915 évi buza, rozs, kétszeres, árpa és zabtermésnek zár alá vételéről 2072/915 M. E. sz. a. kiadott rendelet kiegészítése tárgyában.

A m. kir. ministerium a háboru esetre szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján az 1915 évi buza, rozs, kétszeres, árpa és zabtermésnek zár alá vételéről 1915 évi június hó 16 napján 2072/915 M. E. sz. a. kiadott rendeletének kiegészítéséről a következőket rendel.

1. §.

A közérdekből vagy kiviteli célokra szükséges gabonamennyiségek megvásárlásával és szállításával a 2072/915 M. E. számú rendelet 8 §-a alapján megbízott társaság a jelzett célokra szükséges gabonamennyiségek megvásárlásánál bizományosok közreműködését igénybe veheti és az idézett 8 §. 4 pontjában említett kölcsön és előleg nyújtására vonatkozó kötelezettségét olyképp is teljesítheti, hogy erre a köl-

kölcsön és előlegnyújtásra az általuk kötött vételi ügyletek körében a vásárlással megbízott bizományosokat kötelezi.

A bizományosok kötelesek vásárlásaik megkezdése előtt a társaság által részükre kiállított igazolójegyet a vásárlás helye végzésül illetékes főszolgabírónál (városi polgármesternél) láttamozás végett bemutatni és a hatóságnak felhívásra felmutatni

2 §.

A 2072/915 M. E. sz. rendelet 4 §-a értelmében a termelőtől való vétellel fedezhető gazdasági szükséglet címén mezőgazdasági üzemek birtokosai csak az általuk természetben kiszolgáltatandó terménybeli járandóságokra, a vetőmagra, valamint a tenyész- és haszonállatok eltartására és hizlalására szükséges és a saját termésükből nem fedezhető gabona mennyiséget egyéb üzemek birtokosai csak a vállalatukban alkalmazottak terménybeli járandóságaira és a vállalatfolytatásához szükséges igavonó állatok eltartására szükséges gabonamennyiségeket, mások pedig csak a saját háztartásuk céljára és a foglalkozásuk vagy hivatásuk teljesítésére rendelt állatok eltartására szükséges gabonamennyiségeket vásárolhatják. A fél vállalatban való feldolgozásra szánt, valamint az állathizlalásra egyébként szükséges gabonamennyiségek nem tekinthetők oly gazdasági szükségletnek, amely a 2072/915 M. E. rendelet 4 §-a értelmében a termelőtől való vásárlásra jogosít az ily szükséglet kielégítésére szolgáló gabonamennyiségek beszerzésére nézve az idézett rendelet 10 §-ának szabályai irányadók.

Az előbbi bekezdés a 2072/915 M. E. sz. rendelet 4 §-ának 4 bekezdése helyébe lép.

3 §.

Kereskedők (gy nevezetesen fogyasztási szövetkezetek is), ha gabona adásvételével eddig is foglalkoztak, annak a törvényhatóságnak a területén, ahol üzleti telepük van, a termelőktől búzát, rozst, kétszerest, árpát és zabot tovább eladás céljára is vásárolhatnak de csak a felsorolt gabonamennyiségek együttevve legfeljebb száz métermázsát tesz ki.

Az előbbi bekezdés alapján vásárolt gabonamennyiségeket a vevő csak az államnak a 2072/915 M. E. számú rendelet 8 §-a alapján megbízott társaságnak e társaság bizományosainak vagy azoknak adhatja el, akik a 2072/915 M. E. sz. rendelet 6 §-a alapján vásárlásra vannak jogosítva.

Tilos az e §. első bekezdése alapján vásárolt gabonáért az ott említett kereskedőnek (fogyasztási szövetkezetnek) a továbbeladásnál olyan árat felszámítania, amely habár a hatóságilag megállapított legmagasabb árat nem is haladja meg, mégis aránytalanul magasabb az általa a termelőnek fizetett áránál.

Aki a jelen § rendelkezéseit megszegi, az amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik kihágást követ el és az 1912. LXIII. t. c. 15 §-ának 2 bekezdésében megjelölt közigazgatási hatóság által az 1914. L. t. c. 9 §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Az e kihágás miatt jogerősen elítélt elveszti a jelen §-on alapuló vásárlási jogosultságát.

A fogyasztási szövetkezetnek az a joga, hogy a 2072/915 M. E. számú rendelet 6 §-a értelmében nyert engedély alapján és annak korlátai között saját tagjaik élelmezésére a termelőtől vásárolhassanak érintetlenül marad és ilyképp vásárolt gabonakészleteikről az előbbi bekezdések szabályai nem vonatkoznak.

4 §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya amennyiben ez a rendelet a magyar szent korona országainak egész területén hatályos törvényben szabályzott jogviszonyokra vonatkozik Horvát-Szlavonországra is kiterjed. A Horvát-Szlavonországra kiterjedő rendelkezéseket, amennyiben végrehajtásuk nem a központi kormányt illeti, ott a bán hajtja végre.

Amennyiben ez a rendelet oly jogszabályokra utal, amelyeknek hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki, helyettük ezekben az országokban az ottani jogszabályok irányadók.

Budapest, 1915 évi július hó 13 napján.

Gróf Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök.